

OPINIA națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național, editată de FUNDATIA „ROMÂNIA DE MÂINE”

**FUNDATIA „ROMÂNIA DE MÂINE”,
UNIVERSITATEA „SPIRU HARET”**

Scrisoare adresată

DOMNULUI ION ILIESCU, PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Având în vedere că acțiunea de evaluare academică a unităților de învățământ particular a intrat în etapa avizării propunerilor, cuprinse în Raportul Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA), de către ministrul Învățământului pentru acordarea, prin hotărâre de Guvern, a autorizației de funcționare provizorie pentru facultățile și colegiile care îndeplinește standardele prevăzute de Legea 88/1993, ne luăm îngăduința de a vă informa că multe din hotărârile CNEAA de neavizare a unor facultăți încalcă flagrant prevederi exprese ale Legii 88/1993 și sunt marcate, în chip evident, de arbitrar și subiectivism, ceea ce afectează grav situația studenților de la aceste facultăți și colegii și se repercuzează negativ asupra imaginii statului de drept. Menționăm că informațiile noastre privind lista facultăților autorizate și a celor neautorizate provin din presă, deși art. 18 din Legea 88/1993 prevede că "Rapoartele Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, precum și avizul ministrului Învățământului se aduc la cunoștință instituțiilor care solicită organizarea și desfășurarea unei activități de învățământ superior". Ca atare, CNEAA ar fi trebuit să ne comunice oficial conținutul rapoartelor întocmite.

Pentru a preîntâmpina consacrarea prin hotărâre de Guvern a încălcărilor Legii 88/1993, vă rugăm, domnule președinte, ca, luând cunoștință de ele, în calitatea dumneavoastră de șef al statului, să determinați o analiză aprofun-

dată și responsabilă, în lumina Legii 88/1993, a temeiurilor care stau la baza propunerilor Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, astfel încât să se asigure aplicarea corectă și integrală a prevederilor Legii 88/1993.

Ne permitem să atragem atenția de la început asupra faptului că Regulamentul CNEAA, pe baza căruia acesta și-a desfășurat activitatea, încalcă articolul 107, alin. 2 din Constituția României, în sensul că aduce fie modificări ale unor prevederi importante ale Legii 88/1993, fie adăugiri la respectiva lege. Dintre acestea menționăm: instituirea de noi standarde (în afara prevederilor art. 20-23 din lege), neefectuarea obligatorie a vizitelor - prevăzută de art. 5 - la unitățile care au solicitat acreditarea, introducerea votului secret, constituirea unor comisii nu pe profile și specializări, cum prevede art. 4 (1) etc.

În această perspectivă, ne permitem să supunem atenției dumneavoastră doar câteva ne-

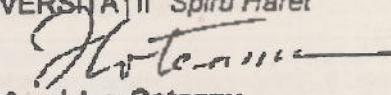
"Pentru a preîntâmpina consacrarea prin hotărâre de Guvern a încălcărilor Legii 88/1993, vă rugăm, domnule președinte, ca, luând cunoștință de ele, în calitatea dumneavoastră de șef al statului, să determinați o analiză aprofundată și responsabilă, în lumina Legii 88/1993, a temeiurilor care stau la baza propunerilor Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, astfel încât să se asigure aplicarea corectă și integrală a prevederilor Legii 88/1993."

respectări ale prevederilor legale în cazul unor facultăți și colegii de la Universitatea "Spiru Haret", care nu au fost propuse de CNEAA pentru autorizare de funcționare provizorie.

1. Facultățile de Marketing și Comerț Exterior și de Arhitectură au fost evaluate de comisiile de specialitate ale C.N.E.A.A. și avizate favorabil pe baza examinării dosarelor depuse la C.N.E.A.A. și a verificării, prin vizite la facultățile respective, a exactității datelor și aprecierilor din rapoartele de autoevaluare. Toate consemnările din Fișele de vizită și toate concluziile la obiectivele vizitei stabilite de C.N.E.A.A. evidențiază explicit că cele două facultăți îndeplinește integral criteriile și standardele stabilite de Legea 88/1993 și se propune acordarea autorizației de funcționare provizorie.

(Continuare în pag. 3)

RECTOR
al UNIVERSITĂȚII "Spiru Haret"

Acad. Ion Cotăsanu

**Pentru anul universitar
1995-1996:**

**Afluență masivă a
candidaților pentru anul I
la Facultățile Universității
„Spiru Haret”:**

**De ce optează tinerii
pentru Universitatea
Fundăției
„România de Mâine”**

*(În pagina 8 un amplu reportaj
ilustrat de la examenul de
admitere din ziua de 22 iulie a.c.)*

Pledoarie pentru o bătrânețe optimistă
Acad. Ștefan Milcu

pag. 4

**Universitatea „Spiru Haret” - laborator al
cercetării de anvergură**
Acad. Vasile Gionea

pag. 4

COLEGIILE REVISTEI „OPINIA NAȚIONALĂ”

COLEGIUL PENTRU REFORMĂ ȘI RELANSAREA

ECONOMIEI NAȚIONALE

- Acad. Alexandru Bărlădeanu
- Acad. Anghel Rugină
- Acad. N.N. Constantinescu
- Acad. David Davidescu
- Prof. dr. Constantin Ionete
- Prof. dr. Ivanciu Nicolae-Văleanu
- Prof. dr. doc. Alexandru Zanfir
- Prof. dr. Mircea Druc
- Prof. dr. Alexandru Albu
- Prof. dr. Mihai Părlăuță
- Prof. dr. Gheorghe Zaman
- Prof. dr. Petre Mălcomete
- Prof. dr. Mihai Dumitrescu

COLEGIUL PENTRU

PROBLEMELE ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

- Acad. Stefan Milcu
- Acad. Radu Voinea
- Acad. Stefan Pascu
- Acad. Ion Coteanu
- Acad. Cristofor Simionescu
- Acad. Stefan I. Ștefănescu
- Acad. Marius Peculea
- Prof. dr. Liviu Maior
- Prof. dr. Grigore Brâncuș
- Prof. dr. Dan Ghiocei
- Prof. dr. Emil Tocaci
- Prof. dr. doc. Grigore Posea
- Prof. dr. Gheorghe Secără
- Prof. dr. g-ral (rez.) Emil Mihuleac

COLEGIUL PENTRU

PROBLEMELE CULTURII

ȘI ARTEI

- Acad. Eugen Simion
- Prof. dr. Alexandru Boboc, membru corespondent al Academiei Române
- Radu Beligan
- Grigore Vieru
- Paul Everac
- Dinu Săraru
- Prof. dr. Ion Dodu Bălan
- Prof. dr. Victor Giuleanu
- Dumitru Radu Popescu

COLEGIUL PENTRU

IDEEA NAȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ ÎN ROMÂNIA

- Prof. dr. Aurelian Bondrea
- Prof. dr. Mitropolit Antonie Plămădeală
- Prof. dr. doc. Titu Georgescu
- Prof. dr. Stefan Lache

- Prof. dr. Gheorghe I. Ioniță
- Adrian Păunescu
- Prof. dr. Ion Rebedeu
- Prof. dr. Ion Mihail Popescu
- Prof. dr. Gheorghe Cazan
- Prof. dr. Ion Tudosecu
- Prof. dr. Tiberiu Nicola
- Prof. dr. Virgil Constantinescu

COLEGIUL PENTRU DOCTRINE POLITICE ȘI PROBLEME

ALE RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE

- Valentin Lipatti
- Dr. Ion Mitrani
- Prof. dr. Floarea Dudiță
- Prof. dr. Mircea Nicolaescu
- Prof. dr. Marin Voiculescu
- Ion Mărgineanu
- Dan Lăzărescu
- Prof. dr. Ion Zară
- Prof. dr. Constantin Mecu
- Prof. dr. Marin Nedelea
- Prof. dr. Constantine Vlad
- Dr. Nicolae Ecobescu

COLEGIUL PENTRU PROBLEMELE SĂNĂTĂȚII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

- Acad. Nicolae Cajal
- Acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici
- Prof. dr. doc. Iulian Mincu
- Prof. dr. doc. Victor Ciobanu
- Prof. dr. Caius Traian Dragomir
- Prof. dr. Andrei Firică
- Prof. dr. Dorin Sarafoleanu
- Prof. dr. Ioan Pop D. Popa
- Prof. dr. Stefan Costea
- Prof. dr. Gheorghe Răboacă

COLEGIUL PENTRU PROBLEMELE JUSTIȚIEI, STATULUI DE DREPT ȘI DEMOCRAȚIEI

- Acad. Valentin Georgescu
- Acad. Ion Filipescu
- Acad. Vasile Gionea
- Prof. dr. Antonie Iorgovan
- Prof. dr. Adam Popescu
- Prof. dr. Nicolae Popa
- Prof. dr. Ion Neagu
- Prof. dr. Andrei Popescu
- Prof. dr. Ionel Cloșcă
- Prof. dr. Mihai Merlea
- Prof. dr. Mircea Stoia

Director:
Prof. dr. AURELIAN BONDREA

POLITIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Prof. dr. ION FLOREA

Presă a consemnat stirea despre decizia Consiliului Municipal București privind respingerea atribuirii unui teren pentru construirea unui Complex universitar și cultural Fundației "România de Mâine". Deși majoritatea consilierilor au susținut cererea respectivă nu s-a obținut minimum de două treimi necesar din totalul voturilor, din cauza pronunțării "împotriva" a consilierilor Convenției Democrație. Unii dintre aceștia au motivat dezacordul lor pe considerente politice, invocate anacronic în cazul unei instituții care nu face și nici nu trebuie să facă politică partizană. Acest "fapt divers" pentru cetățeanul obisnuit confirmă și mai mult concepția pusă la baza constituiri Fundației "România de Mâine", reflectată și în Statutul ei, care o definește ca "instituție socialumanistă de cultură, știință și învățământ, autonomă, fără scopuri politice sau patrimoniale". În consecință, verdictul ce

trebuia dat se cerea judecat în conformitate cu caracterul și obiectivele instituției și cu posibilitățile efective de soluționare.

Faptul amintit ridică însă o problemă de principiu, privind orientarea învățământului românesc în genere, care are menirea de a promova înainte de toate valorile culturii naționale și universale, de a educa tineretul în spiritul moralei general-umane, patriotismului și solidarității dintre oameni, fără nici o discriminare pe criterii naționale sau religioase, ca și al legilor statului de drept. Subordonarea învățământului unor obiective politice și ideologice partizane ne amintește de epoca totalitarismului, pe care o sperăm definitiv depășită, în privința orientării și organizării acestuia. Tensiunile și convulsuniile prin care a trecut școala românească, îndeosebi în cursul anului 1990 în Ardeal, datorită separatismului promovat cu vehemență de U.D.M.R., demonstrează odată

OASPEȚI DIN JAPONIA LA FUNDATIA "ROMÂNIA DE MÂINE"

Se amplifică bunele relații și colaborarea cu Fundația "Japonia-Tokio".

În ziua de 21 iulie a.c., a vizitat Fundația "România de Mâine" dl. TAKESHI TSUDA, reprezentant al Fundației "Japonia - Tokio", însotit de dl. HIROSHI KUDO, atașatul cultural al Ambasadei Japoniei la București. Oaspeții au fost primiți de dl. prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, președintele Fundației "România de Mâine". A avut loc o conștientizare privind cooperarea dintre cele două Fundații, la care au participat dna prof. univ. Angela Gheorghe, decanul Facultății de Limbi Străine a Universității "Spiru Haret", dl. prof. dr. Constantin Vlad, director al

în plus imperativul depolitizării învățământului, ca și al interzicerii organizării în instituțiile sale a unor activități ale partidelor politice, inclusiv ale unor confesiuni religioase, problemă asupra căreia s-a pronunțat anterior Ministerul Învățământului. Școala în sens generic este și trebuie să rămână un templu al valorilor științei și culturii, al educației umaniste, morale, estetice, patriotică și al excluderii cu desăvârșire a intoleranței și discriminării dintre tineri, pe orice criterii, inclusiv etnice, rasiale și religioase. Politica benefică în

Institutului Român de Studii asupra Japoniei și dl. ing. Mihai Buciuc, director al Centrului de Management japonez. Reprezentanții japonezi au vizitat Biblioteca și Centrul de calcul al Fundației. Președintele Aurelian Bondrea a mulțumit doctorului TAKESHI TSUDA pentru sprijinul acordat de Fundația "Japonia-Tokio" în studierea limbii și civilizației japoneze de către studenții Secției japoneză-engleză a Facultății de Limbi Străine, prin donații de carte, manuale și diverse alte materiale didactice. Informându-i pe oaspeți asupra perspectivelor dezvoltării Fundației "România de Mâine", a exprimat dorința adâncirii și diversificării conlucrării între cele două Fundații.

Oaspeții japonezi și-au exprimat satisfacția deosebită pentru conștientizare avute și cele convenite cu acest prilej, pentru primirea ce li s-a făcut la Fundația "România de Mâine" și Universitatea "Spiru Haret", precum și hotărârea de a contribui la dezvoltarea și aprofundarea conlucrării dintre această instituție și Fundația japoneză, spre beneficiul reciproc.

Unde-i lege nu-i tocmai și se evită astfel orice surprize neplăcute, se preîntâmpină stări conflictuale. O asemenea lege, dezbatută și adoptată de Parlament, ar avea un impact deosebit pentru consolidarea statului de drept și a stabilității cadrului democratic; ea ar pune capăt unor exaltații politicianiste, profund dăunătoare muncii, creației materiale și spirituale a poporului, ordinii publice. O asemenea lege ar avea efecte benefice și asupra primarilor, consilierilor, senatorilor, deputaților și demnitariilor, care uită adeseori că, deși ei reprezintă un partid sau altul, nu trebuie să fie dominați de un partizanat îngust în adoptarea unor decizii de interes public, național sau local. Dar mai ales, ei să nu fie tentați să judece îndrepătărea solicitării unor instituții, precum cea menționată mai sus, după criterii și opțiuni politice de partid. Dimpotrivă, ei trebuie să aibă în vedere, mai presus de toate acestea, binele public. Nu mai menționăm aici efectele de durată pe care le-ar avea adoptarea unei asemenea legi, atât din punct de vedere al educării și asigurării disciplinei școlare și universitare, a întronării ordinei și disciplinei riguroase în instituțiile militare, de justiție și biserică. S-ar putea ca o asemenea propunere să fie întâmpinată cu ostilitate sau rezervă de unii politicieni, cum au mai fost altele similare, care cereau să se respecte autonomia valorilor culturii față de politică, dar mai ales din partea acelora care vor să reînnoiască, în alte forme, o ideocrație, ca mentalitate, în cadrul democratic de astăzi. Fiecare partid sau alianță de partide trebuie să-și elaboreze propria sa politică asupra învățământului, dar înțând seama de interesele naționale pe termen lung. Iar într-un sistem pluralist interesul național necesită ca școala să nu fie subordonată unor teluri partizane.

școala sau în universitate este aceea a înnobilării tinerilor cu valorile cunoașterii și creației umane, ale dragostei de țară, păcii și respingerii violenței, a tot ce întinează omul, ființa lui, frânează afirmarea sa liberă.

Problema înțelegerii corecte a raporturilor dintre învățământ și politică nu este nouă în istoria României, ea punându-se și preocupând spiritele alese ale națiunii, mai ales atunci când țara (școala însăși) erau amenințate să ajungă "bataia de joc a politicilor ordinari". Un punct de vedere complex, încadrat într-o viziune mai largă, l-a exprimat în ședința Senatului României de la sfârșitul anului 1930 patriarhul de atunci al

DOMNULUI ION ILIESCU, PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

(Continuare din pag. 1)

Spre surprinderea comisiilor de specialitate ale C.N.E.A.A. și a noastră, Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare - în compoziția căruia nu există nici un specialist din domeniile economic și de arhitectură - a hotărât, prin vot secret, respingerea propunerii de autorizare provizorie a celor două facultăți, ignorându-se astfel constatări și concluziile comisiilor de specialitate și încălcându-se, în chip evident, art. 5 din Legea 88/1993. Deși am protestat în scris la C.N.E.A.A. împotriva acestei încălcări flagrante a legii, întâmpinarea noastră nu a fost luată în considerație. În această situație, sunt necesare măsuri pentru înălțarea arbitrarului în ceea ce privește această decizie a Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, decizie aflată în totală contradicție cu hotărârile comisiilor de specialitate ale C.N.E.A.A.

2. În privința Facultăților de Medicină și de Stomatologie, vă informăm că președintele Comisiei de Medicină, prof. dr. Ion Bruckner, a declarat public, înainte de a cunoaște dosarele depuse de Universitatea "Spiru Haret", că în domeniul medical nici o facultate particulară nu va primi aviz de funcționare provizorie și a refuzat efectuarea vizitelor la facultățile respective.

Acceptarea vizitei de către Comisia de Medicină a avut loc numai după ce Universitatea "Spiru Haret" a publicat, în ziarele "Adevărul" și "Curierul Național", Scrisoarea deschisă către C.N.E.A.A., rapoartele de autoevaluare ale Facultăților de Medicină și de Stomatologie, precum și întâmpinările adresate președintelui C.N.E.A.A. de către aceste facultăți, lista cadrelor didactice care funcționează pe bază de contract în condițiile legii și lista celor 9 spitale, 2 polyclinici și 2 institute de cercetare de profil în care se desfășoară - pe bază de contract - activitatea didactică, de laborator și clinică.

Cu prilejul verificărilor efectuate în luna iunie a.c., comisiile de specialitate au fost nevoie să confirme, în Fișele de vizită, datele și aprecierile din rapoartele de autoevaluare ale celor două facultăți, abținându-se însă de a formula concluzii proprii. La întrebarea rectorului Universității, "care este propunerea Comisiei care a efectuat vizita?", membrii comisiei - inclusiv președintele acesteia - și-au declinat competența, afirmând că "propunerile aparțin altor foruri". Precizăm că, potrivit art. 14 din Regulamentul comisiilor de evaluare, rapoartele acestora trebuie să cuprindă "concluzii și recomandări privind evaluarea-acreditarea".

Deși Fișele de vizită cuprind constatări și aprecieri pozitive și nu consemnează la nici un capitol neîndeplinirea criteriilor și standardelor prevăzute de Legea 88/1993, Consiliul Național

de Evaluare Academică și Acreditare, după informațiile noastre, a decis, fără nici un temei, în mod arbitrar, respingerea autorizării de funcționare provizorie a facultăților de Medicină și de Stomatologie din cadrul Universității "Spiru Haret".

3. În pofida art. 5 (1), litera b, din Legea 88/1993, potrivit căruia "Comisiile de evaluare întocmesc rapoarte de evaluare pe baza raportului de autoevaluare și a verificării îndeplinirii standardelor corespunzătoare criteriilor generale cuprinse în lege", următoarelor facultăți din cadrul Universității "Spiru Haret", deși îndeplinește integral cerințele Legii 88/1993, li s-a refuzat vizita: Sociologie-Psihologie, Istorie-Geografie, Matematică-Informatică, Cibernetică și Informatică Economică, Psihologie-Pedagogie, precum și Colegiilor Universitare Pedagogice de Institutori, de Asistenți Medicali, de Contabilitate și Comerț, de Administrație și Secretariat.

În cazul acestor facultăți și colegii, este de neînteleas pe ce bază au fost întocmite de către C.N.E.A.A. rapoartele negative, în condițiile în care rapoartele de autoevaluare a facultăților și colegiilor mai sus menționate atestă îndeplinirea integrală a criteriilor și standardelor prevăzute de lege, iar vizitele de verificare a datelor din rapoartele de autoevaluare nu au fost efectuate. Poate C.N.E.A.A. să-și încheie activitatea de evaluare a facultăților și colegiilor, care au înaintat dosarele în termenul legal, fără să efectueze verificarea prin vizite a tuturor facultăților și colegiilor, aşa cum prevede legea?

Menționăm în acest context și faptul că, pentru analiza dosarelor și verificarea, prin vizite, a autenticității datelor și aprecierilor cuprinse în rapoartele de autoevaluare, C.N.E.A.A. a încasat de la Universitatea "Spiru Haret", în iunie 1994, peste 124 milioane lei.

Ne îngăduim, domnule președinte, a vă adresa rugămintea ca, înainte de a se adopta hotărârea Guvernului privind autorizarea de funcționare provizorie a facultăților înființate după 1989, să solicitați reanalizarea situației facultăților și colegiilor mai sus menționate ale Universității "Spiru Haret", pentru adoptarea unei decizii în conformitate cu prevederile Legii 88/1993.

În legătură cu aplicarea art. 5 (1) litera b, o situație aparte o are Colegiul Universitar Pedagogic de Institutori. Până nu demult, la nivelul Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare s-a considerat că efectuarea vizitei la acest colegiu depinde de avizul Ministerului Învățământului. Atunci când avizul a fost dat de domnul ministru, C.N.E.A.A., paradoxal, a refuzat vizita.

4. În cazul specializării Geografie, Comisia de evaluare nu este compusă, conform art. 4 (1) din Legea 88/1993, pe profil sau specializare, ci cuprinde 3 profiluri (geologie, biologie și geografie). Președintele comisiei (prof. Gheorghe Mustăță, biolog) a orientat vizita sub forma unei anchete, intimidând pe decan și solicitând, cu insisțenie surprinzătoare, răspunsuri legate numai de inexistența unor cursuri de biologie, geologie, laboratoare de geologie, ierbare etc., toate acestea nefăcând parte din profilul geografic. Mai mult, la sfârșitul vizitei, același președinte a cerut reectorului și decanului să semneze Fișa vizitei, care era incompletă (fără concluzii), spunând că o vor completa ulterior, drept pentru care reectorul Universității și decanul Facultății de Geografie nu au semnat-o. De asemenea, domnul profesor N. Tomescu (biolog - Cluj) a făcut, pe parcursul vizitei, imputări permanente învățământului particular, spunând chiar că acesta îl "distrug" pe cel de stat. Din aceeași comisie face parte și domnul prof. Th. Neagu (geolog), care se află de mult timp în conflict de interes cu geografi din București; dânsul a fost și autorul principal al referatului întocmit de către comisie, deși art. 21 din "Regulamentul de funcționare al comisiilor de evaluare" interzice, în asemenea situații, participarea la evaluare.

În legătură cu introducerea votului secret (neprevăzut de Legea 88/1993), menționăm că acesta - ca de altfel și nerespectarea art. 4 (1) privind constituirea comisiilor pe profiluri sau specializări - a condus la modificarea și denaturarea gravă a Legii 88/1993, în sensul că evaluarea facultăților sau specializărilor a devenit nu un act de strictă profesionalitate, bazat pe criterii și standarde precise, ci un act subiectiv.

Vă informăm, domnule președinte, că aspectele mai sus menționate privind situația facultăților Universității "Spiru Haret" au fost aduse la cunoștința domnului Liviu Maior, ministru Învățământului.

Ne-am permis, domnule președinte, să vă informăm numai asupra câtorva încălcări ale legii de către C.N.E.A.A., care au dus la neautorizarea unor facultăți și colegii ale Universității "Spiru Haret", fără a ne referi la îndoilele tot mai extinse în opinia publică în legătură cu prestigiul profesoral și probitatea unor membri ai comisiilor de specialitate ale Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare.

Vă rugăm să primiți, domnule președinte, sentimentele noastre de înaltă stimă și considerație.

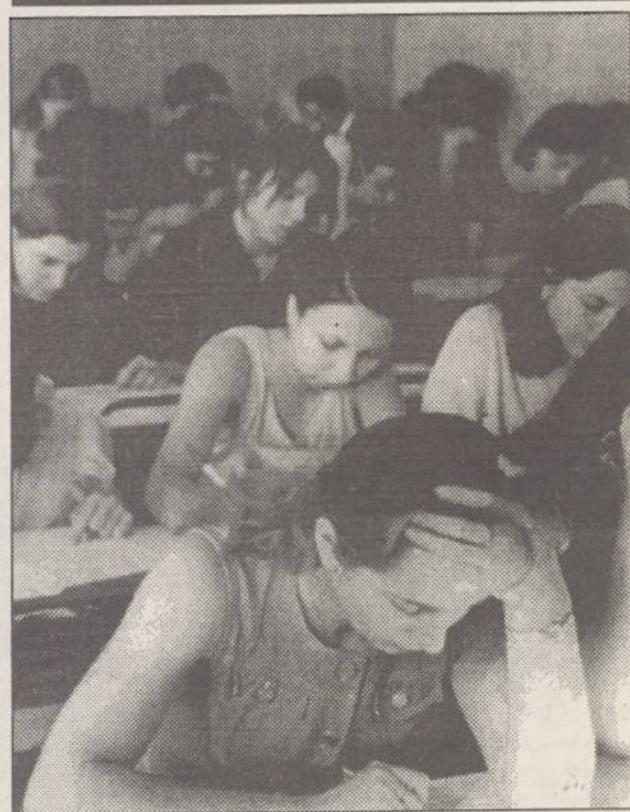
**Cu prilejul împlinirii a două decenii
de la semnarea Actului Final de la Helsinki
în Editura Fundației „România de Mâine” a apărut:**

Se împlinesc anul acesta două decenii de la încheierea Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE) și semnarea Actului ei final la Helsinki, la 1 august 1975. Evenimentul, de o importanță excepțională în viața continentului, merită să fie cercetat cu acest prilej, în semnificația sa imediată și viitoare. Este rostul volumului de față, în care eminenți diplomiati și politologi români își expun punctul de vedere cu privire la problematica de ieri, de azi și de mâine a securității și cooperării în Europa. Lucrarea prezintă un interes real pentru specialiști, ca și pentru publicul larg de cititori, în măsura în care construcția unei Europe noi, democratice, libere și prospere este pentru noi toți un obiectiv vital de atins.

Ediție îngrijită de Valentin Lipatti.

Lansarea cărții va avea loc la librăria „Luceafărul” din București, în ziua de 1 august a.c., orele 12.

Pledoarie pentru o bătrânete optimistă

Acad. STEFAN MILCU

Numărul crescând al oamenilor din vîrstă a treia începe, indiscutabil, cu o evidență de la 70 de ani și se extinde pe o perioadă din ce în ce mai restrânsă numeric, depășind uneori 90 de ani. Este o perioadă inevitabilă a ontogenezei omului.

În țările dezvoltate - termen ce la rândul lui ar trebui explicat - s-a evidențiat tendința de creștere a duratei de viață spre 80 de ani, mai frecvent în rândul femeilor, ceea ce determină o creștere a numărului bătrânilor cunoscute sub termenul ușor peiorativ de **vârstnic**. Ca și cum, denu-mirea de **bătrân** ar fi o jignire. Termenul de bătrân este

mult mai potrivit și respectat în tradiția poporului român, așa cum este folosit în ceea ce s-a numit **Sfatul Bătrânilor**.

De fapt, fenomenul este justificat prin modificările multiple, provocate de procesul de îmbătrâniere a întregului organism, cu o distribuție inegală, așa cum o arată frecvența bolilor cardiovasculare, suferințele aparatului locomotor și mai ales ale complexului neuropsihic.

Acestea din urmă se răsfrâng în modificări mentale și sufletești deprimante care determină, la rândul lor, o dezorganizare accelerată a procesului de îmbătrâniere. Aceste multiple deficiențe au o frecvență și intensitate vari-

abile în ceea ce este cunoscut în medicină sub termenul de **Sindromul depresiv al bătrânilor**, caracterizat printr-o tristețe inexplicabilă, prin pierderea interesului pentru viață și, mai impresionant, prin creșterea "indiferenței afective".

O complexă medicație și tratamente diferite au fost propuse pentru a combate aceste suferințe chinuitoare. Combaterea și rezolvarea lor este de o complexitate intimidantă, pentru că pe lângă procesele biologice, intervin condițiile și factorii sociali, familiași și educativi. O experiență acumulată în decursul anilor ne-a arătat că modalitățile cele mai eficiente de combatere a sindromului depresiv se regăsesc în activitatea fizică și intelectuală, participarea la viața socială, păstrarea legăturii cu natura și acceptarea înțeleaptă a unor situații ce nu pot fi evitate dacă beneficiem de un grad de longevitate. În orice caz, nu putem accepta nici o formă de euthanasie, asistată sau nu medical.

tămâni, același consiliu, pe baza acelorași documente, să voteze pentru. În alte cazuri acest **pentru** a survenit abia la a treia votare, iar în altele, s-a votat **contra**, deși concluziile din rapoartele comisiilor de specialitate erau **pentru**. Un adevărat babilon al deciziilor.

Dar un babilonabil întreținut și mascat. Tocmai în acest scop CNEAA a recurs la un procedeu, **neprevăzut în lege**, anume la votul secret, care nu este decât o formă de mascare a răspunderii individuale. Am asistat, întâmplător, la "pledoria" unui asemenea votant în secret, făcută în fața celor vizăți de votul său, spre a-i convinge de bunele sale intenții. Concluzia era: "nu eu, ci alții s-au opus". O concluzie ridicată astăzi la rang de principiu, când același CNEAA, **fără să le facă publice**, după cerința legii, a expediat concluziile sale Ministerului Învățământului. Astfel încât, dacă o eventuală hotărâre de guvern să arăte pe asemenea concluzii arbitrar, să se poată alimenta ideea că "nu noi, ci Executivul se opune privatizării în domeniul Învățământului".

Iată că de precisătatea parodia votului secret. Si tocmai de aceea, atât Parlamentul, cât și Ministerul Învățământului nu pot prelua mecanic concluziile ce li se oferă acum, ci au datoria constituțională să le verifice până în pânzele albe legalitatea, la nevoie să procedeze la noi investigații cuprinzătoare, concrete, competente și cu asumarea pe față a răspunderii fiecărei hotărâri.

MIHAI IORDĂNESCU,
26 iulie, 1995

Universitatea "Spiru Haret"

Laborator al cercetării de anvergură

Argumente ale calității la Sesiunea științifică a studenților Facultății de Drept

Acad. VASILE GIONEA

Recent, la Facultatea de Drept a Universității "Spiru Haret", Filiala Brașov, s-a organizat cea de-a doua Sesiune de comunicări științifice a studenților. În comparație cu anul trecut, în anul acesta, numărul comunicărilor a sporit de peste patru ori, nivelul științific meninându-se la înălțime.

Comunicările s-au prezentat în două secțiuni, una de **drept privat**, prezidată de acad. prof. dr. Vasile Gionea, decanul Facultății, și de lectorul Ilie Măgușanu, prodecan, și cealaltă, de **drept public**, prezidată de prof. dr. Ion Gheorghiu și de prof. Augustin Fuera.

La secțiunea de drept privat s-au prezentat 15 referate, iar la secțiunea de drept public 11 referate. Tematica a fost pe cît de variată, pe atât de interesantă. Unii studenți au prezentat comunicări la ambele secțiuni. De pildă: "Stimulația în contracte" (Gabriel Andronache, anul II); "Sistemul parlamentar bicameral, între necesitate și burocrație" (Gabriel Andronache); "Raporturile dintre administrația publică centrală și cea locală" (Gabriel Andronache); "Răspunderea civilă. Situații speciale" (Roxana Popescu, anul II); "Modurile de reabilitare a infractorului în societatea românească de tranziție" (Sergiu Rechișeanu, anul II); "Organizații și institute de cercetări în domeniul criminologiei comparate" (Sergiu Rechișeanu, anul II); "Raporturile dintre criminologie și științele despre om" (Nicoleta Vârșu); "Tratatul internațional" (Roxana Popescu, anul II); "Criminalitatea în rândul minorilor și tinerilor" (Roxana Popescu); "Organiza-

area internă a Parlamentului" (Sergiu Rechișeanu, anul II); "Funcțiile Parlamentului" (Sergiu Rechișeanu, anul II); "Tratatul de la Maastricht cu privire la Uniunea Europeană" (Marius H. Tinț, anul II); "Problematica drepturilor omului, după cel de-al doilea război mondial" (Marius H. Tinț); "Modalități de stingere a obligațiilor" (Nicoleta Vârșu, anul II); "Anul European al conservării naturii '95" (Eva Székely, anul II); "Puterea de stat" (Noema Gabriela Coadă, anul I); "Drepturile și libertățile social-politice" (Wanda Copacaru, anul I); "Considerații generale cu privire la executarea pedepsei cu închisoare" (Claudia Ceicu, anul II); "Considerații asupra Comunității Europene" (Anca Neculoiu-Ispas, anul III); "Contractul de închiriere a locuinței" (Michaela Benko, anul III).

Simpla enunțare a titlurilor comunicărilor arată importanța lor în domeniul dreptului public și privat.

Referatele au fost urmate de discuții din partea studenților și a profesorilor. Observațiile studenților au fost mai modeste datorită faptului că ei nu studiaseră în prealabil problematica referelor. Profesorii care au condus ședințele, au pus probleme, au dat lămuriri ample și au subliniat importanța comunicărilor și aportul autorilor. Au fost evidențiate cele mai bune lucrări.

În viitor ar trebui, pentru cele mai bune lucrări, să se dea de către Facultate diplome de merit. Acestea ar fi un stimulent pentru ca o bună parte din studenți să studieze cu pasiune disciplinele dreptului.

ADMITEREA LA UNIVERSITATEA „SPIRU HARET”

Universitatea „Spiru Haret” organizează EXAMEN de ADMITERE pentru anul universitar 1995-1996, în **sesiunea 19-26 august 1995**.

Examenul se susține la disciplinele stabilite de Ministerul Învățământului pentru profilurile și specializările corespunzătoare din Învățământul superior de stat.

Inscrierile se fac la secretariatele facultăților - Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București.

În condițiile ocupării tuturor locurilor, **Universitatea „Spiru Haret”** nu mai organizează altă sesiune de admitere.

Informații se pot obține de la Secretariatul Universității, precum și la telefoanele: 330.55.98, 330.34.80 (telefoane directe) și 330.40.40 / int. 192, 140, 187.

VOCEA ROMÂNIEI
COTIDIAN AL GUVERNULUI

Parodia votului secret

Acuzele cum că Guvernul s-ar opune privatizării beneficiază nu o dată de pregătiri anticipate, pe căt de minuțioase, pe atât de grotești. Si pentru ca incriminarea să pară că mai credibilă, respectivele acuze au mai puțin în vedere sectorul economic, unde inițiativele guvernamentale sunt prea clare pentru a putea fi escamotate. Vârful de lance este îndreptat acum mai cu seamă spre domeniile culturii, învățământului unde acuzele pot fi desfășurate mai ușor.

Este exact ceea ce se întâmplă acum în privința evaluării academice și acreditării instituțiilor universitare. Aici Legea 88/1993 este eludată în fel și chip, tocmai pentru că prevederile ei sunt clare, democratice, obiective. Atât de precise și de obiective încât nu îngăduie o "interpretare creatoare". Si după cum a acționat până acum, Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare (CNEAA) a arătat că tocmai o asemenea abordare laxă își dorește. El urmărește nu aplicarea, ci interpretarea legii după criterii proprii, pe care le-am numi oculte, dacă natura lor partizană, interesată n-ar bate la ochi.

JURNALUL NAȚIONAL

Anul III Nr. 854 în săptămână 22/23 Iulie 1995

Profesor universitar
AURELIAN BONDREA:

“Pe cuvântul meu,
românii sunt foc
de deștepți!”

Interviu realizat de FLORIN CONDURĂTEANU

- **Dle profesor doctor Aurelian Bondrea, sunteți decanul Facultății de Sociologie-Psihologie din cadrul Universității “Spiru Haret”, director general al Institutului de Sociologie și Opinie Publică și președinte al Fundației “România de Mâine”, ați elaborat tratate și peste 100 de articole și studii în domeniul rafinat al sociologiei. Chiar ați năzuit să deveniți sociolog al culturii, pare ceva cam abstract?**

- Toată copilăria am visat să mă fac învățător, mi-a plăcut meseria de dascăl, am trei frați învățători, frații mamei tot dascăli au fost. Și-a sprijinit România soarta pe umerii învățătorilor, chiar în război. De fapt, nu mi-am trădat visul, am fost învățător cinci ani în satul natal din comuna Mateești, județul Vâlcea. În 1966 am urcat însă la catedra Universității din București, am predat sociologia culturii, și la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică și la Institutul de Arte

Plastice, și la Conservator.

- **Ați făcut o specializare la celebra Sorbona, cu ce gând ați intrat în templul acesta al culturii, cu ce gând v-ați întors acasă?**

- Cu gândul că, genetic, mintea românului este o minte ageră, imaginativă. Românul este dotat cu mare putere creativă și imagine, cu talent, cu perseverență de a duce la bun sfârșit ce întreprinde. În multe domenii, nu le mai amintesc pe toate, românii se situează pe primul loc în lume, în aviație, medicină, descoperirea unor medicamente etc. De zeci de ani, elevii români câștigă olimpiadele de matematică, fizică, chimie; mulți profesori români lucrează la NASA și în laboratoare prestigioase din Anglia, Franța etc. Și cu această ocazie, m-am convins la Sorbona, că Dimitrie Gusti și Petre Andrei - cu lucrări publicate în America, Franța, în restul Europei - sunt adevarate vedete ale sociologiei mondiale. Pe cuvântul meu,

românii sunt foc de deștepți! De altfel, Fundația “România de Mâine” se ocupă, în acest an, de elaborarea unui tratat despre performanțele minții românești în secolul XX. Elaborarea capitolului privind sociologia cade în sarcina Institutului de Sociologie și Opinie Publică.

- **În spatele biroului dvs., pe perete, văd o diplomă aurită scrisă în limbi străine, ce trofeu este acesta?**

- Este o diplomă cu care Universitatea “Spiru Haret” se mândrește. Universitatea noastră a participat la un concurs mondial de management și marketing, înfruntând 55 de universități din toată lumea. Ei bine, Universitatea “Spiru Haret” a câștigat acest concurs, tocmai noi, români, despre care acum câțiva ani presa din unele țări scria că suntem înapoiați. Profesorul Alexandru Zanfir, vicepreședinte al Fundației “România de Mâine”, doctor la Cambridge, și catedra de marketing din Universitatea “Spiru Haret” au surclasat ceilalți competitori experiența, care credeau că noi ne aflăm la primele litere ale alfabetului în management.

- **Când aud de performanțele acestea, nu înțeleg de ce ostați domnule profesor Aurelian Bondrea?**

- Pentru că o mulțime de specialiști, de studenți apreciază că procesul de învățământ de la Universitatea “Spiru Haret” se ridică la cote valorice de vîrf și, totuși, nu toate facultățile sunt acurate. Am să mă opresc doar la Facultatea de Sociologie-Psihologie, din cadrul Universității “Spiru Haret”, care nu numai că nu a fost omologată de Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, ba, mai mult, i s-a re-

fuzat chiar și vizitarea ei de către comisiile de specialitate ale CNEAA. Sunt amărât fiindcă multe cadre didactice de la Facultatea de Sociologie-Psihologie din Universitatea “Spiru Haret” rezolvă teme de interes național, precum acel studiu numit “Etno-spiritualitatea românească și patrimoniul național - diagnoză sociologică”, lucrare cerută de Ministerul Științei și Tehnologiei printr-un contract de 100 milioane de lei, iar facultatea nici măcar nu este vizitată de CNEAA. Comisiile din CNEAA, dacă ar fi citit măcar raportul de autoevaluare întocmit de facultatea noastră, ar fi constatat că Facultatea de Sociologie-Psihologie îndeplinește toate criteriile și standardele prevăzute de lege. În lege se cere ca 70% din posturile din statul de funcții să fie ocupate de cadre didactice titularizate în învățământul superior de stat, iar Facultatea de Sociologie-Psihologie din Universitatea “Spiru Haret” are ocupate 80% din posturi cu astfel de cadre universitare. Aceeași lege prevede obligația ca facultatea particulară să aibă 30% din posturi ocupate de profesori și conferențieri, iar Facultatea de Sociologie-Psihologie se mândrește că peste 60% din posturi sunt ocupate de profesori și conferențieri care preda la Universitatea București și, în paralel, la facultatea noastră din Universitatea “Spiru Haret”. Pentru facultatea noastră, dar și pentru celelalte din cadrul Universității “Spiru Haret”, s-au făcut mari investiții. Aproape toți studenții urmează cursuri de informatică - există peste 70 de calculatoare moderne, la care nu se face instruire în grup, fiecare student are pe mână un computer. Nimic nu este improvizat, sălile de seminarii și amfiteatrele sunt dotate cu mobilier nou.

Comisiile CNEAA care au vizitat celelalte facultăți ale Universității “Spiru Haret” au întocmit rapoarte laudative, inclusiv cu privire la Facultatea de Medicină și Stomatologie. Despre Facultatea de Medicină nu amintesc decât că în cadrul ei predă cursul de Bioetică academicianul Stefan Milcu, președintele Academiei de Științe Medicale, și că decan este profesorul Alexandru Oproiu, președintele Societății Române de Gastroenterologie. Pentru Facultatea de Medicină sunt închiriate laboratoare și secții la nouă mari spitale, două institute de cercetări și la două mari polyclinici stomatologice. Dar ce să mai zic? N-a fost avizat nici Colegiul Universitar Pedagogic de Instituitori din Universitatea “Spiru Haret” care este singura facultate din țară ce pregătește învățători la nivel de învățământ superior. Culmea, noi aflăm despre situația facultăților noastre din ziare, nimeni de la CNEAA nu ne-a comunicat oficial vreun răspuns.

- **Si ce fac mii de studenți ai Universității “Spiru Haret” în condițiile neacreditării facultăților, nu-i apucă disperarea?**

- Numai astăzi au venit la ușa noastră sute de studenți cu lacrimi în ochi, întrebându-ne: “Unde să ne ducem?” Ce poți răspunde lacrimilor disperării? Studenții acestia afirmă că orunde s-ar muta, un învățământ de calitatea celui existent în Universitatea “Spiru Haret” nu vor mai întâlni. Le-am spus că, pentru linia lor, le aprobăm retragerea dosarelor, dar le-am promis că, dacă vom câștiga bătălia acreditării, îi vom reprimi acasă. Să nu uităm că este vorba de soarta a mii de tineri și părinți.

PERMANENȚE ROMÂNEȘTI

CONSTANTIN BRĂILOIU- GEORGE BREAZUL APOSTOLI AI CULTURII ROMÂNE

Prof.univ. LIVIU BRUMARIU

La 29 iunie al fiecărui an, în calendarul creștin, Biserica a înscris numele celor doi principali apostoli, slujitorii devotați ai noii credințe, fiind gata să suporte martirii în numele lui Isus din Nazaret și a învățătorilor sale, Petru și Pavel. "Tu ești Simon, fiul lui Iona; tu te vei cheme Chifa (care să măcișt înseamnă Petru)" (Ioan I/42). "...Tu ești Petru (în grecește Petros - Piatră) și pe această piatră, voi zidi Biserica mea" (Matei XVI/18). Petru a fost pescar, om simplu, fără învățătură, dar cu tărie morală și de caracter, personalitate puternică având darul vorbirii simple dar convingătoare. Pavel era învățat și făcea parte din grupul fariseilor și cărturarii templului ebraic, care păstrau "Legea" primită prin Moise. "Ați auzit căre era purtarea mea de altă dată, în religiunea iudeilor. Cum prigoneam peste măsură de mult biserica lui Dumnezeu și făceam prăpăd în ea... Dar când Dumnezeu m-a chemat prin harul său, a găsit că se să descorepe prin mine pe fiul său, ca să-l vestesc între Neamuri... După trei ani m-am uit la Ierusalim să fac cunoștință cu Chifa (Petru) și am rămas la el cincisprezece zile..." în bisericile lui Hristos din Iudeea se spunea: cel ce ne prigonea одиоарă, acum проповедуєște credința, pe care căuta s-o nimicească mai înainte" (Galateni I/13, II/8)...". Dar când a venit Chifa în Antiohia, i-am stătut împotriva în față, căci era de osândit" (Galateni II/11).

Petru și Pavel au devenit adversari în propovăduirea credinței creștine și de aici adeverării dușmani care se atacau și se respingeau unul pe celălalt. Cu toate acestea, Biserica recunoaște apoi fiecărui și totodată meritul amândurorii în slujirea Evangheliei lui Christos prin care s-a răspândit creștinismul și s-a întărit noua Biserică. El trebuie cinstiți și venerați împreună, făcând să se uite neîntelegerile dintre ei, determinate desigur și de ideea "primatului", slabiciunea umană întâlnită și astăzi atât în ce privește Biserica - Papa de la Roma și Patriarhul Ecumenic de la Constantinopol - cât și în viața politică și socială din lumea laică.

Introducerea aceasta vrea să pregătească cititorul asupra celor două puternice personalități ale muzicologiei românești, care luai în parte au fost rivali, s-au atacat verbal și în scris, dar împreună au slujit cultură română prin calitățile lor profesionale deosebite și prin devotamentul cu care s-au afirmat ca profesori universitari, cercetători ai folclorului, în care sens au făcut culegeri, au analizat și au publicat melodii ale poporului nostru. Separat au pus bazele celor două Arhive de Folclor în care au adăpostit un adevarat tezaur izvorât din înțelepciunea poporului român. Au publicat studii și cronică muzicale de înaltă competență profesională, au promovat creația autohtonă militând pentru o școală

înd acest punct de vedere.

In anul 1920, Constantin Brăiloiu adună în jurul lui pe cei mai de seamă compozitori și pune bazele "Societății Compozitorilor Români", preluând "sarcina" mai mult decât "onorea" de secretar general, iar George Enescu devine primul ei Președinte.

Neobosit și plin de vigoare, Constantin Brăiloiu publică, sub egida "Societății Compozitorilor Români", culegeri de folclor românesc și compozitii ale membrilor societății, reușind să răspândească muzica românească peste tot în țară și în afara granițelor ei.

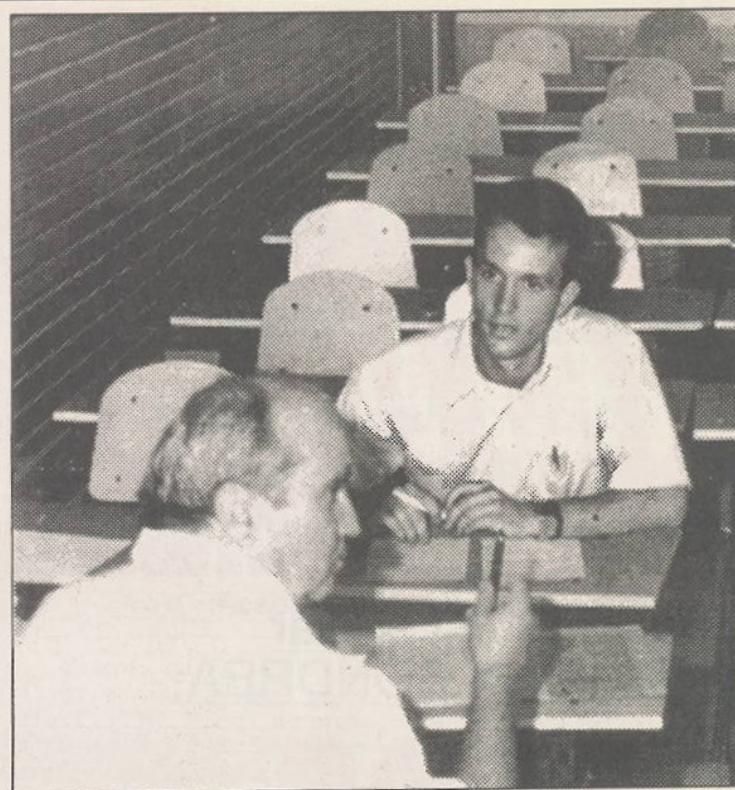
Început studiul muzicii încă din 1901 la București și a continuat prin scurte sederi la Viena (1908-1909), la Lausanne (1909-1911), Paris (1912-1914) unde a beneficiat de îndrumările lui André Gedalge, cel care a fost și maestrul lui George Enescu.

Caracter dinamic, de o inteligență scliptoare, Constantin Brăiloiu a activat pe mai toate rămășente și de caracter, personalitate puternică având darul vorbirii simple dar convingătoare. Pavel era învățat și făcea parte din grupul fariseilor și cărturarii templului ebraic, care păstrau "Legea" primită prin Moise. "Ați auzit căre era purtarea mea de altă dată, în religiunea iudeilor. Cum prigoneam peste măsură de mult biserica lui Dumnezeu și făceam prăpăd în ea... Dar când Dumnezeu m-a chemat prin harul său, a găsit că se să descorepe prin mine pe fiul său, ca să-l vestesc între Neamuri... După trei ani m-am uit la Ierusalim să fac cunoștință cu Chifa (Petru) și am rămas la el cincisprezece zile..." în bisericile lui Hristos din Iudeea se spunea: cel ce ne prigonea одиоарă, acum проповедуєște credința, pe care căuta s-o nimicească mai înainte" (Galateni I/13, II/8)...". Dar când a venit Chifa în Antiohia, i-am stătut împotriva în față, căci era de osândit" (Galateni II/11).

La începutul carierei sale de folclorist, Constantin Brăiloiu s-a alăturat echipei de cercetare etnografică, conduse de prof. Dimitrie Gusti, pentru ca mai apoi să se deplaseze cu echipa sa proprie, colindând țara în lung și în lat, opriindu-se cu luare amintă în zonele folclorice care prezintă un interes mai deosebit. Au rezultat de pe urma acestor culegeri o seamă de publicații, mai aparte fiind "Ale mortului" din Gorj, "Nunta la Feleac", "Bocete din Oaș", iar culegerea devenindă studiu de specialitate "Despre bocetul de la Drăguș" - Făgăraș a fost considerată ca model de cercetare aplicată unui gen folcloric.

Alte publicații de mare răsunet în lumea muzicală, din Europa și din lume, au fost legate pe problema ritmului în muzica populară: "Ritm copiilor", "Ritmul Giusto silabic bicron", "Ritm Aksak" au dovedit nu numai o preocupare asupra acestei probleme, ci și clarificarea sa cu privire la elementul "durată" în folclorul românesc, constatănd existența și urmărind evoluția în timp a problemei, ba chiar stabilind apartenența națională și locală a unor elemente componente din diversele sisteme ritmice existente.

Constantin Brăiloiu completează și largă astfel afirmația lui Bartok precum că ritmul denumit acum de Brăiloiu "Aksak" (adică schiop în turcesc) ar fi "ritm bulgăresc", este prezent și în folclor românesc grecesc, albanez, sărbesc, deci balcanic, Bartok admî-

George Breazul că folclorul este un autentic și inepuizabil document uman, izvor de probare a continuității daco-române și românești pe vatra străbună și simbol de identitate spirituală națională, a fost gândul și fapta marului învățat român.

S-a încheiat cea mai mare bibliotecă muzicală particulară din țară, poate chiar din sud-estul Europei.

A publicat în colecția „Cartea Satului” Colinde, lucrare ce se alătură altor opere muzicologice, aparținând lui George Breazul, cum sunt Patrium Carmen, Muzica românească de azi, precum și numeroase studii și articole apărute în periodice de specialitate.

George Breazul a văzut lumina zilei la 14 septembrie 1887 la Amăraștii de Jos - jud. Dolj. A urmat Seminarul din Râmnicu Vâlcea și Seminarul Central din București, devenind mai apoi student la Conservatorul din București. S-a specializat la Universitatea din Berlin unde a audiat cursuri de istoria muzicii, folclor comparativ, pedagogie-psihologie, tehnica înregistrării mecanice a folclorului. A fost profesor la instituțiile de învățământ în care se studia și muzica: Seminarul Central-București, Liceul Militar-Mănăstirea Dealu-Târgoviște, Academia de Muzică Religioasă - București, în final devenind profesor, sef de catedră la Conservatorul de Muzică din București. Într-anii 1932-1939 a fost inspector general al învățământului muzical secundar din România.

Folcloristul George Breazul ca un pasionat culegător, cercetător de finală competență profesională, a publicat material folcloric adunat de el sau de colaboratorii lui în ediții care îl onorează. A fondat Arhiva Fonogramică a Ministerului Instrucției, Cultelor și Artelor unde a adăpostit aproximativ 10000 melodii populare, care împreună cu cea condusă de Constantin Brăiloiu va deveni Institutul de Folclor, așezământ de înalt nivel cultural-științific pe care l-ar fi dorit orice stat european să-l poată avea. Părerea lui

S-a stins din viață la București - 3 august 1961.

Am ocolit frazele în care Brăiloiu îl atacă pe Breazul și invers.

Credem totuși, că a sosit timpul împăcării pe plan spiritual, iar Institutul de Folclor, care astăzi pe nedrept poartă alt nume și este condus de alt fel de "specialiști" să poarte numele celor doi apostoli ai "creației artistice populare" al "înțelepciunii poporului" - Folk-Lore

- cu denumirea de Institutul de Folclor - Brăiloiu - Breazul, pentru că împreună au slujit cultură română, s-au devotat culegerii, studierii și răspândirii în lume a minunatului și neîntrecutului nostru folclor.

REVISTA

OPINIA
națională

Tiparul executat de
DRAGO PRINT GRUP

Tipografia F.E.D.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

Mariana IONITĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sector 4. Telefon: 330.68.45

Costul unui abonament trimestrial este de 3000 lei. Plata abonamentelor se face prin mandat postal sau dispoziție de plată pe adresa: Fundația „România de Mâine”, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont 451.00.972 - B.C.R. - S.M.B. Abonamentele se pot face și prin oficile poștale din întreaga țară.

Revista „OPINIA NAȚIONALĂ” se află înscrisă în Catalogul de presă „RODIPET” la poziția 2111.

Cititorii din străinătate se pot abona prin „RODIPET” S.A. - P.O. BOX 33-57, Fax 0040-1-3129432 sau 3129433, telex 11995 - Piața Presei Libere nr. 1, Sect.1, București - România.

ADEVĂRURILE ISTORIEI NU POT FI ASCUNSE

Prof.dr.doc. TITU GEORGESCU

Dintotdeauna, marile puteri au profitat de disensiunile dintre țările mici; le-au și alimentat, deoarece pe dezbinarea zecilor și zecilor de popoare, ce aspirau la adevărata libertate, se ridică eșafodajul dominației și superdezvoltării cătorva țări "privilegiate".

S-a înțeles prea puțin și de către prea puțini conducători, oameni politici din țările marginalizate, comandamentul suprem al corelării eforturilor acestor popoare pentru redimensionarea locului și rolului lor în istorie. Istoriografia românească a încercat să iasă în întâmpinarea acestui comandament și prin estomparea acelor momente, probleme, fapte petrecute de-a lungul secolelor, care ar fi putut împiedica apropierea dintre popoare precum cele sărb, bulgar, polonez, maghiar, slovac, ucrainean. În mare parte s-a reușit. Nu s-a izbutit însă cu o parte a istoricilor maghiari, susținuți, coordonați de o clasă politică neadaptată la raporturile cât de cât normale, de durată, între statele din Centrul Europei. Cu o furie ieșită complet din limitele științei, istoricii din țara vecină au construit un trecut fabulos, de un mileniu, al populației venite acum o mie de ani în Europa, ca migrație, ca și altele din aria central-asiatică și sud-est caspică.

Răspunsuri trebuie să li se dea acestor falsuri, relevând adevărul istoric. Să începem a spune pe nume acestor adevăruri, documentate științific, spre a nu lăsa lumea culturală, politică, militară, a școlii să fie supusă agresiunilor unor falsuri grav dăunătoare aceluia comandament suprem consemnat la început. "Românii au făcut prea multă risipă de istorie" - spunea istoricul belgian Roger Gheysens. Pentru că au avut de unde, i s-a replicat. Și istoricul belgian a continuat: "Aceasta nu justifică risipa. Alții nu au pe departe cât românii și atunci inventează, își însușesc din istoria altora..."

Rădăcini multimilenare

Transilvania românească și istoria sa reprezentă un exemplu din cele mai concludente, începând din secolul XIII, când a fost cotropită, în mare parte, de oștiri maghiare, și până la transformarea Ungariei în pașalâc turcesc, imediat după 1526. Deci, aproape trei secole de stăpânire ungăra a Transilvaniei locuită, în imensă majoritate, de români autohtoni, din vremuri ce coboară cu încă o mie de ani în urmă și cu rădăcini multimilenare.

Stăpânirea Transilvaniei, trebuie clar spus, n-a mai aparținut Ungariei, decât peste secole, când revoluțiile de la 1848 din Europa, vor împinge la suprafață forțe noi, unele veleitare, precum cele maghiare, întru crearea Ungariei "mari".

Revoluția maghiară, în frunte cu slovacul Kossuth, pornită împotriva dominației Imperiului habsburgic, cerea, în același timp, prin hotărârile Dietei maghiare, atașarea Transilvaniei ca "țără maghiară" cu completarea art. 18 - privind întemnițarea pe patru ani a celor care s-ar pronunța contra "perfectei unității a națiunii maghiare". Toate acestea sunt istorie, sunt cuprinse în

documente, au fost și sunt răspândite drept "marile și unicele adevăruri". Lipsesc însă, din scările unei asemenea istoriografii malformate, adevărurile popoarelor vecine, care erau cotropite în numele revoluției.

Ed altera pers pentru români. Transilvanie, îuând tot momentul revoluției de la 1848, a însemnat replica vie cuprinsă în proclamațiile din primăvara acelui an, cu hotărârea fermă: "Nu vrem unirea cu Ungaria". De altfel și germanii din Transilvania au respins unirea cu Ungaria, iar la Orlat, lângă Sibiu, românii și sașii au făcut o alianță potrivnică unirii.

Adevărurile sunt neierătătoare și se cer spuse încă odată pentru acest înălțător 1848 al libertății popoarelor europene. La ordinile Budapestei, sub lozinca "Unire sau moarte!", în toată Ungaria și în ținuturile românești, slovace, sărbe, croate din imperiu, se ridică spânzurători cu drapelul maghiar. Se petrec adevărate masacre în numele revoluției, în numele Ungariei "mari".

Răspunsul românilor va veni la începutul anului următor, când Avram Iancu înfrângă armatele maghiare, conduse de Hatvany, ce se revârsaseră peste Transilvania.

Acum se petrece un moment la care se poate medita și azi și în viitor. Bălcescu și Magheru intervin pe lângă Kossuth, în martie 1849, pentru oprirea înfruntărilor sângeroase și pentru unirea luptei românilor și maghiarilor împotriva primejdiei rusești. Kossuth va respinge toate propunerile românești. La foarte scurtă vreme, armatele Rusiei țările au înfrânt armatele maghiare conduse de generalul polon Bem. Ungaria redevenea, după nici un an de independență, principat al Imperiului habsburgic, ca și în secolul XVIII, iar Transilvania își continua autonomia sub aceeași stăpânire imperială austriacă. Era însă un imperiu subred, slabit de revoluțiile națiunilor oprimate. Spre a se salva, Imperiul habsburgic va căuta să-și apropie, dintre toate națiunile răzvrătite, pe acelea ai căror lideri erau gata la orice compromis pe seama tuturor celorlalte națiuni subjugate.

Asemenea adevăruri se află în cărți fundamentale, în volume de documente și se cer reamintire pentru a nu lăsa valurile de falsuri să înăbușe istoria. Trebuie reamintit și subliniat că Ungaria a fost aceea care a consumat să împărtă cu Austria puterea în Imperiul habsburgic, constituind, în 1867, dualismul austro-ungar. Ungariei i se "încredință", de către Viena, Transilvania, Slovacia, ținuturi din nordul Iugoslaviei. Acum, în 1867, Transilvania, după sute de ani, reintră în stăpânirea Ungariei. Istoria românilor din Transilvania devine tragică în ultimele decenii ale secolului XIX și la începutul secolului XX.

Maghiarizare cu orice preț

Istoria nu poate ocăli un adevăr prea clar: maghiarizarea a fost decretată politică de stat a Ungariei; maghiarizarea cu orice preț a popoarelor cuprinse în Ungaria dualismului.

Încercarea politicii maghiare, după 1880, de contopire a provinciilor slovace, sărbătoare și românești într-o Ungarie mai puternică în dualism s-a lovit de opozitia Berlinului și Vienei, dar mai ales a milioanelor de români, slovaci, sărbi, croați, sloveni, germani care se aflau sub dominația ungară.

Politica de maghiarizare a românilor din Transilvania nu era doar o problemă provincială, ci era o problemă europeană atât prin dezbaterea sa în cabinetele de la Paris, Londra, Bruxelles, Berlin, Roma, ca urmare a memorilor făcute de reprezentanții naționalităților subjugate, cât și prin crearea unei stări de inaderență la Europa modernă a regimului ungar, cu practici medievale față de aceste naționalități. Concludentă a fost și reacția Germaniei, care își vedea conaționalii amenințați cu maghiarizarea dezlănțuită furibund, deși asupra germanilor presunite au fost mult sub cota celor exercitate asupra românilor și slavilor.

Începând cu ultimele decenii ale secolului XIX, Europa lăua cunoștință de legiuiriile școlare impuse de Budapesta cu obligativitatea limbii maghiare, cu desființarea școlilor românești nebugetare, cu persecutarea profesorilor români, arestarea și condamnarea lor, cu schimbarea numelor de familii românești

prin mijlocirea armatei, a instițiuiilor judecătorești, a oficiilor de stare civilă și prin multe alte căi din care nu erau excluse cele violente, cu torturi și asasinate. Până la începutul secolului XX, prin legi și mijloace de forță, a fost maghiarizată peste o treime din populația românească din Transilvania și Ungaria.

Împotrivarea românilor, cunoscută din secolele precedente, se va intensifica odată cu ofensiva decisivă a conducătorilor Ungariei, de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, privind maghiarizarea. Baronul D. Banffy, renomul pentru violențele lui șovine, venit în fruntea guvernului maghiar, în 1895, declară fără echivoc, că "slavii și românii trebuie să măghiarizeze cu forță pentru a se realiza un stat ungur pur".

Europa va cunoaște mai bine realitățile din Transilvania când intelectualitatea română și începe organizarea unei rezistențe interne și externe față de politica de maghiarizare. Legile școlare ale ministrului Trefort, din 1880, dur antiromânești, cu toate protestele reprezentanților români, n-au fost retrase. Mitropolitii I. Vancea și M. Românul vor merge la Viena unde vor expune împăratului situația dramatică.

În mai 1881, la Conferința de la Sibiu, se întruneau peste 150 de reprezentanți ai românilor, în frunte cu G. Barițiu, I. Rațiu, V. Babeș. Aici s-au decis coordonarea grupărilor românești și unirea celor două partide existente sub denumirea de Partidul Național Român, al căruia program prevedea: autonomia Transilvaniei, folosirea limbii române în administrație, justiție și școli în ținuturile masiv locuite de români, lărgirea dreptului de vot până la votul universal și.

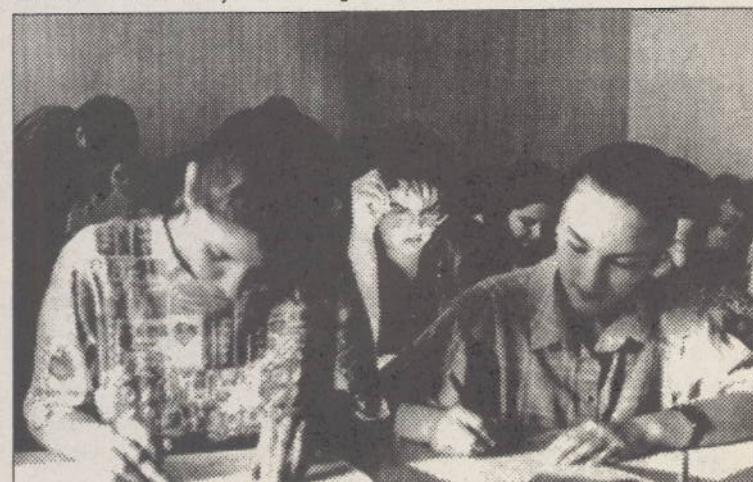
La scurtă vreme, în același an, a fost elaborat "Memorandumul" publicat în limbile franceză, germană, română și maghiară, cu larg ecou în toate țările europene. Îndeosebi presa franceză, italiană, engleză, germană a publicat articole despre ceea ce se petrecea în Transilvania. Când, în 1883, legea școlară Trefort a fost extinsă, s-a publicat, despre manifestațiile de protest de la Brașov, Sibiu, Deva, Blaj, numeroase articole în presa europeană apuseană. Mișcarea națională română, cu o intensă activitate culturală în jurul "Astrei", s-a dezvoltat, creându-și, în 1848, organul de presă "Tribuna", la Sibiu.

Împăratul Fr. Iosef cerea mitropolitilor români să-i determine pe enoriași lor să devină cetățeni loiali ai statului maghiar. Vechiul slogan al "bulnui împărat" se spulbera în 1895, guvernul Tisza încurajând formarea Asociației EMKE (Societatea de cultură maghiară din Transilvania), care își propunea intensificarea maghiarizării românilor din acest ținut. Europa

va fi inundată de scrisori ale membrilor acestei societăți în care falsul era proslăvit ca "drept istoric milenar" al Ungariei.

"Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor", înființată în Capitala țării în 1890, avea numeroase legături în Europa: ea a editat și publicat peste hotare "Memoriul studenților universitari români privitor la situația românilor din Transilvania". S-a declanșat o via dezbatere, care a antrenat cercurile universitare din marile orașe ale continentului. Comitetul studențesc român din Transilvania a difuzat, în mai multe limbi europene, "Replica", prin care se facea cunoscută țărilor occidentale situația în care se găseau românii din Austro-Ungaria. Arearea și condamnarea, până la patru ani închisoare, a autorilor "Replicii", de către autoritățile maghiare, a amplificat dezbaterea problemei românești în toate țările Europei. În acei ani apare lucrarea lui N. Iorga: *Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, cu ecou în rândurile oamenilor de știință istorici, filologi, juriști din Germania, Italia, Franța, Anglia.

Memorandumurile românilor, adresate guvernelor Europei, puteau fi apreciate, de către o parte a oficialităților și opiniei publice, drept ultrapartizane în ce privește deznaționalizarea românilor și ponderea lor majoritară. Când însă un ministru de externe, de la Viena, recunoaște, cu cifre concrete, o realitate demografică, atunci și memorandumurile românilor dobândesc credibilitate în opinia Europei. Ministrul de externe respectiv, K. Gustav, subliniază: "În cifra totală a populaților provinciilor coroanei ungare, de aproximativ 15,5 milioane, maghiarii dețin o minoritate; chiar după evaluările cele mai favorabile lor ei rămân cu mult sub cifra de 7 milioane". El apreciază că numărul românilor din imperiu se ridică la 5 milioane, marcând discriminarea flagrantă creată de Budapesta prin faptul că "nici un român nu se găsește și nu s-a găsit vreodată într-o funcție publică preeminentă". Mai clar spune acest lucru consulul general al Marii Britanii acreditat în Capitala Ungariei: "În semn de protest contra legilor excepționale de care suferă Transilvania, toți românii din Ungaria au hotărât să se înăpte de alegeri. Românii sunt exclusi prin tot felul de șretulii de la funcțiile administrative cuvenite prin alegeri, deși în unele districte ei constituie 96 până la 97% din populație... Tot astfel funcțiile de stat sunt penitentiale ei de fapt inaccesibile. După o statistică examinată de mine numai 2% din locurile modeste de funcționari de stat erau ocupate de persoane de naționalitate română". În Parlamentul maghiar, din totalul de 413 deputați, erau doar 5 români și 2 slovaci. (Va urma)

**PENTRU ANUL UNIVERSITAR 1995-1996:
AFLUENȚĂ MASIVĂ A CANDIDAȚILOR
PENTRU ANUL I LA
FACULTĂȚILE UNIVERSITĂȚII „SPIRU HARET”**

**DE CE OPTEAZĂ
TINERII PENTRU
UNIVERSITATEA
FUNDATAȚIEI
„ROMÂNIA DE MÂINE”?**

● Preferința pentru studiul de calitate, trăsătură definitorie a candidaților la admisarea în anul universitar 1995-1996. ● Ei năzuiesc spre un orizont larg de cunoștințe, o viziune comparativă și de sinteză asupra lumii contemporane. ● Tipărirea sistematică a cursurilor și tratatelor universitare, cadre didactice din elita învățământului superior. ● Cercetarea științifică în strategia afirmării plenare a personalității. ● De ce este preferat un echilibru optim între pregătirea teoretică și cea practică? ● Șansa unică a întâlnirii unui mentor spiritual.

A surprins plăcut afundența candidaților la recentele concursuri de admitere în Universitatea "Spiru Haret". Este o afundență numerică, dar și calitativă, în sensul că la probele de verificare s-au prezentat mulți tineri bacalaureați foarte bine pregătiți, adevărate vârfuri intelectuale ale promoviei lor. Iar caracterul agreabil al surprinderii de care aminteam vine tocmai din faptul că o asemenea afundență nu are nimic întâmplător, conjunctural, ci este rodul unei opțiuni valorice, calitative. Un argument mai mult că tineretul României de astăzi nu întotdeauna este - cum ni se spune - dezorientat, înclinat spre soluții facile, spre compromisul cu viața în mare parte păcătoasă și ridicolă de astăzi. Iată, deci, că tinerii noștri și să pună probleme, să le dezbată în grup sau chiar numai în forul lor lăuntric, să cîntăreasă variantele existențiale și să opteze, în deplină cunoștință de cauză, pentru o soluție superioară. Știu, adică, ce vor și cum să acționeze în sensul voinței lor.

Iar această capacitate de alegere, de voință este uneori atât de relevantă încât sub răsfârșirea unei asemenea opțiuni și a motivației ei, instituțiile universitare, bunăoară, pot parurge un veritabil examen critic.

Își descoperă subit o seamă

de valențe superioare sau chiar de curențe. Și nu numai instituțiile universitare, dar și evoluția de ansamblu a învățământului, însuși procesul pregătirii intelectuale instituit astăzi în România. Opiniile formulate, chiar și ocazional, de tineri, cu privire la ceea ce ar dori să învețe, unde, în ce condiții și de ce să să învețe, toate acestea se alcătuiesc într-o radiografie relevantă, inclusiv asupra existenței noastre ca națiune, asupra destinației noastre istorice.

În ce ne privește, am purtat discuții cu foarte mulți dintre participanții la recentul concurs de admitere în Universitatea "Spiru Haret" nu după anumite criterii, ci pur și simplu la întâmplare și, deci, fără nimic protocolar. Spontanitatea și sinceritatea au fost totale și tocmai de aceea credem că opiniile astfel formulate au un caracter reprezentativ suficient de marcat spre a fi reținute ca atare. Și într-o sistematizare pe care spațiul tipografic de care dispunem o cere cât mai sintetică.

O primă categorie dintre cei pe care i-am întrebat de ce au optat pentru Universitatea "Spiru Haret" au invocat conținutul superior al învățământului desfășurat aici.

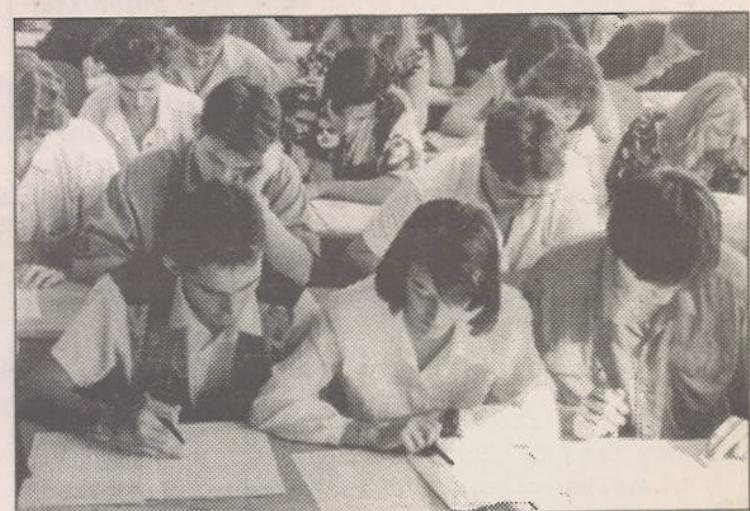
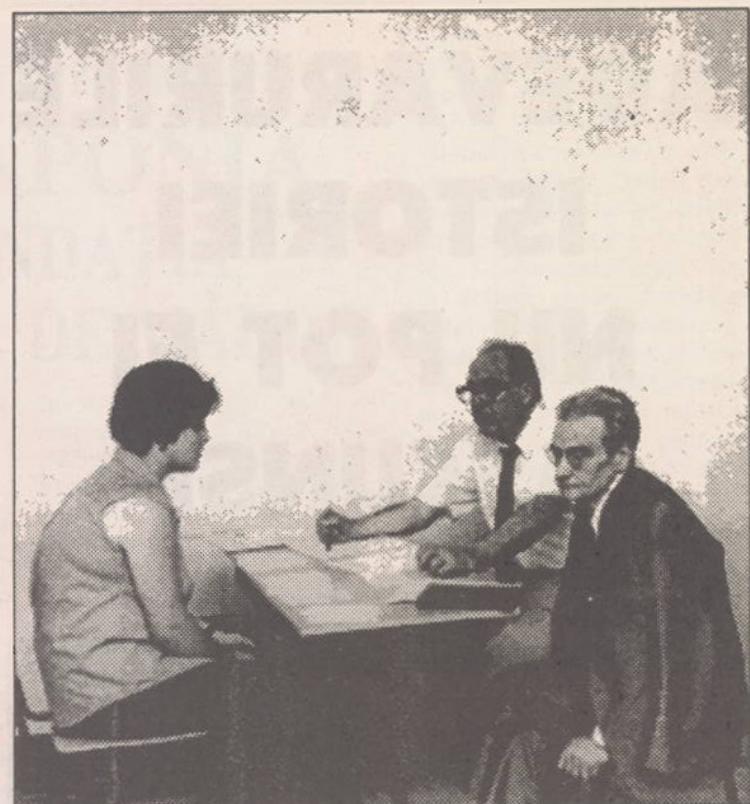
Un învățământ, firește, de calitate. Dar de ce de calitate? Pentru că, din căte tinerii au

fost informați, profesorii care predau aici sunt de un înalt prestigiu științific. Și pentru că atenție! - au aflat că procesul de învățământ desfășurat aici este nu numai cu un conținut bogat, dar și mai mobil, mai elastic decât în alte părți, astfel încât el solicită și cultivă un orizont mai larg de cunoștințe, o viziune comparativă și de sinteză asupra lumii contemporane. Din această perspectivă, tinerii candidați la Facultatea de Filosofie și Jurnalistică s-au arătat foarte interesati și de cunoașterea limbilor străine, cei de la Drept vor să adâncească și anume domenii ale Filosofiei.

Dar o asemenea plurivalență în pregătire, cei mai mulți o văd posibilă nu pe calea unui program universitar rigid, ci mai ales pe calea inițiativei individuale a fiecărui Tânăr. Aici, opțiunea pentru "Spiru Haret" își găsește un punct serios de sprijin în existența Editurii Fundației "România de Mâine", despre care tinerii candidați la studenție și-au tipărit tratate și manuale universitare prin utilizarea cărora programul lor individual de studiu poate dobândi un plus de "libertate asumată", după expresia cuiva. Cu mai multe instrumente de pregătire la însemnă, timpul poate dobândi valențe superioare, și odată cu el, însăși libertatea individuală a fiecărui.

Universitatea "Spiru Haret" este apoi preferată și de către cei ce-și propun ca după absolvirea facultății să se consacre activității științifice din domeniul respectiv de pregătire. De aceea, ei manifestă încă de pe acum un interes aparte pentru activitatea din cercurile științifice studențesti și pentru modul concret cum seminariile universitare de la "Spiru Haret" asigură ucenicia întrale cercetării.

Mulți dintre cei ce ne-au chestionat pe această temă sunt, din căte ne-am dat seama, foarte bine pregătiți în dome-

niiul științelor exacte, unii chiar al celor tehnice, dar care, după propria lor mărturisire, nu au optat pentru o facultate tehnică, între altele, și pentru că aici, cercurile științifice aproape că au dispărut.

Nu puțini candidați se îndreaptă spre "Spiru Haret" atrași de ceea ce ei numeau "echilibrul optim între pregătirea teoretică și cea practică". Faptul că Universitatea beneficiază de o superioară dotare științifico-tehnică, ce le permite studenților să lucreze nemijlocit la computere, în laboratoare și clinici de prestigiu, ori să participe, ca magistrați în devenire, la judecarea unor procese cu cauze reale (dintre cele ce se desfășoară la Facultatea de Drept) constituie un argument decisiv în opțiunea lor universitară.

Și încă un fapt ce-și are, credem, relevanța lui. Obținerea unei diplome universitare constituie, pentru tineri,

un obiectiv ce nu poate fi ignorat, dar nici absolutizat la modul absurd. În drumul spre acest obiectiv firesc, tinerii își doresc cu precădere o ambianță universitară plenară, stimulativă, care să-i solicite multiplu, să-i orienteze spre scopuri de-o viață, dar să le ofere și satisfacția reușitei, chiar limitate. Și cum toate acestea, ei și le reprezintă într-un cadru uman superior, nu este de mirare că ei vin spre Universitatea "Spiru Haret" și cu dorința întâlnirii unui mare profesor, ca un mentor spiritual, capabil de o durabilă influență modelatoare, dar și catalitică, pe măsura aspirațiilor ei adeseori răvășitoare.

Cu alte cuvinte, ei își doresc un punct de sprijin, de echilibru, și știu că Universitatea "Spiru Haret" vine în întâmpinarea acestor aspirații fundamentale. (M.I.)